

Затверджено на засіданні кафедри
конституційного, міжнародного та
адміністративного права
протокол №1 від 31 серпня 2022 р.

**Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни
«КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»**
для студентів 1 курсу– бакалаврів за спеціальністю «081 Право»

***МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ПОРЯДОК
ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ.***

Студенти готують індивідуальні завдання й реферати за обраною темою, інформаційне повідомлення чи характеристику нормативно-правового акту. Індивідуальне завдання є комплексним, логічним, аналітичним дослідженням окремого питання, яке студент пише самостійно.

Індивідуальні завдання (есе, реферат) оформляється обсягом від 4 до 6 сторінок, друкованого тексту. Зазначаються структурні частини: вступ, план, основний текст (зміст питань), висновки, список використаних джерел.

Вимоги до оформлення самого тексту роботи:

Набір тексту виконується у редакторі Microsoft Word у форматі “doc” або “rtf”: шрифт - Times New Roman; розмір кегля - 14; міжстроковий інтервал - 1,5; розміри: абзацу – 1,25 см; поля верхнього, нижнього і лівого та правого - 2,0 см; нумерація сторінок зверху з права (над текстом).

Теми рефератів наведені у методичних вказівках по проведенню семінарських занять з навчальної дисципліни «Конституційне право України». Окрім того, перелік тем індивідуальних завдань дублюється нижче.

Оцінювання індивідуальних робіт:

- Оформлення індивідуальної роботи оцінюється від 1 до 2-х балів;
- Захист роботи оцінюється в 1 або 3 бали.

Отже максимальна кількість балів (за оформлення та захист) – 5 балів.

Наступною формою практичної активізації студентів є інформаційне повідомлення повинно містити опис конкретної події, які мали місце в суспільно-політичному житті країни (на зразок новин по телебаченню). Подію студент вибирає самостійно. Основна вимога: щоб подія стосувалась публічної галузі права. Повідомлення оформляється у письмовій формі (до 3-

х листків А4) та озвучується на семінарському занятті (основні вимоги: **актуальність та достовірність інформації, яка подається, змістовність та логічність викладу, зв'язок з навчальною дисципліною**). Підготовлені матеріали подаються викладачу.

Оцінювання інформаційних повідомлень:

- Оформлення, актуальність, достовірність оцінюються викладачем від 1 до 2-х балів.
- Виступ студента з повідомленням від 1 до 3-х балів.

Отже максимальна кількість балів (оформлення та виступ) – 5 балів.

Характеристика нормативно-правового акту полягає в описі даного документу, а саме:

- дата прийняття та вступу в силу нормативно-правового акту,
- дія нормативного акту,
- місця документа за юридичною силою серед інших нормативно-правових актів,
- кількості статей, розділів,
- розкриття його змісту,
- оновлень (якщо є), нових редакцій,
- практики правозастосування,
- спірних положень (потреби в оновленні).

Нормативно-правовий акт студент обирає самостійно. Які стосуються галузі Конституційного права України зі сфери конституційного законодавства та з офіційних джерел.

Оцінювання нормативно-правового акту:

- Характеристика нормативно-правового акту оформляється письмово (від 2-х до 5-ти сторінок тексту) та озвучується на семінарському занятті.
- Оформлення, актуальність, достовірність оцінюються викладачем від 1 до 3-х балів. Виступ студента з характеристикою: від 1 до 2-х балів.

Додаток: Для прикладу подано зразок виконання індивідуального завдання:

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут

кафедра конституційного, міжнародного та
адміністративного права

Індивідуальна робота

на тему :

«Конституційний Суд України як орган контролю»

Виконала(в): студентка(т) групи ПР-24

Гладун Олена

Перевірив викладач:

Розвадовський В.І.

м. Івано-Франківськ

2022

План

Вступ	3
1.Історія конституційного контролю.....	4
2.Склад і порядок формування Конституційного Суду України.....	5
3.Функції та повноваження Конституційного Суду України.....	8
Висновки.....	9
Список використаних джерел та літератури.....	10

Вступ

Висвітлюючи дану тему доцільним є визначити такі поняття як «контроль» та «конституційний контроль». Отже, під контролем розуміють таку систему відносин між органами публічної влади ,за якої контролюючий орган може змінювати акти підконтрольного органу. В свою чергу, конституційний контроль – це певна форма перевірки на відповідність Конституції актів та дій органів публічної влади ,а також громадських об'єднань ,які здійснюють публічні функції або створені для участі у здійсненні публічної влади.

Відповідно до статті 147 Конституції України єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні є Конституційний Суд України. Це означає, що він є єдиним органом, який уповноважений Конституцією вирішувати питання щодо відповідності конституційним приписам законів та інших нормативно-правових актів, а також дій відповідних посадових осіб, тобто уповноважений здійснювати конституційний контроль.

Дана тема є досить актуальною, оскільки однією з необхідних ознак правової держави є забезпечення ефективного контролю за непорушністю законів і, перш за все, Конституції України.

1.Історія конституційного контролю

Сама ідея конституційного контролю з'явилася ще на початку XVII століття у Великій Британії і була пов'язана з діяльністю Таємної ради, який визнавав закони законодавчих зборів колоній недійсними, якщо вони суперечили законам англійського парламенту, виданими для цих колоній або загальному праву. Проте конституційний контроль у сучасному розумінні, вперше з'явився в США: у справі У. Мербері проти Дж. Медісон в 1803 році. Верховний суд під командуванням Дж. Маршала оголосив, що федеральна Конституція - вищий Закон країни і будь-який Закон Конгресу, що суперечить Конституції, може бути визнаний судом неконституційним.

Цей прийом пізніше був запозичений латиноамериканськими державами (Бразилією в 1891 р., Уругваєм в 1917 р. і ін.). До першої світової війни ним пішли деякі європейські країни такі ,як Норвегія, Греція, частково Швейцарія.....

В Україні запроваджена саме австрійська модель органу конституційної юрисдикції, оскільки створений та функціонує окремих орган – Конституційний Суд України, який по суті і є єдиним органом конституційної юрисдикції.

2.Склад і порядок формування Конституційного Суду України

Конституційний Суд України складається з вісімнадцяти суддів на це вказує ст.Конституції України, а також Закон України “Про конституційний Суд України”. Чисельність спеціалізованих органів конституційного правосуддя, як правило, визначається конституцією. Це має важливе політичне значення, бо при зміні політичного курсу це досить ускладнює можливість відповідним політичним силам в своїх інтересах збільшувати кількість членів Конституційного Суду, оскільки для цього потрібно спершу внести зміни до Конституції.....

3. Функції та повноваження Конституційного Суду України

Функціями Конституційного Суду України є основні напрями чи види його діяльності, які спрямовані на виконання передбачених Конституцією України і Законом “Про Конституційний Суд України” завдань як єдиного органу конституційної юрисдикції.

До повноважень КСУ належить прийняття рішень та дача висновків у справах щодо:

- конституційності законів і інших правових актів ВРУ, актів ПУ; актів Кабінету Міністрів України, правових актів ВР АРК;
- відповідності КУ чинних міжнародних договорів або тих міжнародних договорів, що вносяться до ВРУ для надання згоди на їх обов’язковість;
- додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення ПУ з поста в порядку імпичменту в межах, визначених статтями 111 та 151 КУ;
- офіційного тлумачення КУ і Законів України.....

Висновки

Отже, усвідомлюючи важливу роль і призначення Конституційного Суду в українському суспільстві як єдиного органу конституційної юрисдикції, вищого органу конституційного судочинства, держава сьогодні повинна знайти такі механізми його реформування, які б забезпечили відновлення довіри до інституту конституційної юстиції, яка має слугувати гарантом стабільності

Конституції. Спираючись на рекомендації експертів, світовий досвід і найкращі традиції вітчизняного правосуддя, діяльність КСУ має сприяти утвердженню й забезпеченню прав і свобод людини, вирішенню політичних проблем у суспільному житті країни.

Список використаних джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами після рішення Конституційного суду України від 30.09.2010 року № 20 –рп) // Відомості Верховної Ради України – 1996. - № 30.
2. Закон України "Про Конституційний Суд України». 13 липня 2017 р. // Голос України, 02.08.2017 № 141
3. Постанова Конституційного Суду України про Регламент Конституційного Суду України від 12.09.2018.
4. Конституційне право : підручник / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер ; ОБСЄ. - Київ : ВАІТЕ, 2021. - 528 с.
5. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посібник / М. С. Горшеньова, К. О. Закоморна, В. О. Ріяка та ін.; За заг. ред. В. О. Ріяки. — 2е вид., допов. і перероб. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 544 с.
6. Совгіря О. В. Конституційне право України. Повний курс: [навч. пос.] / О. В. Совгіря, Н. Г. Шукліна. — К.: Юрінком Інтер, 2019. — 556с.

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ 1 КУРСУ 3 ДИСЦИПЛІНИ КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ 2021 РІК.

1. Ідея обмеженого правління як політико-правова доктрина.
2. Формування американського конституціоналізму та його риси.
3. Формування європейського конституціоналізму та його особливості.
4. Система сучасного конституціоналізму.
5. Етапи розвитку українського конституціоналізму.
6. Функції конституції.
7. Порядок внесення змін та доповнень до Основного Закону.
8. Внутрішньо переміщені особи та їх участь у виборах.
9. Референдум. Досвід України та Європейські стандарти.
10. Аналіз виборчого законодавства в Україні.
11. Охарактеризуйте систему конституційного права України.
12. «Афінська політія» сутність, зміст для конституційного права в сучасних умовах.
13. Мала конституція її суть та значення при прийнятті Конституції України 28.06.1996 р.
14. Поняття конституціоналізму та його складові частини.
15. Головні етапи розвитку конституціоналізму та їх загальна характеристика.
16. Американський та європейський конституціоналізм: порівняльна характеристика.
17. Витоки та сучасний стан українського конституціоналізму.
18. Юридична та фактична Конституція.
19. Ліберальна, етатистська та ліберально-етатистська конституції.
20. Головні підходи до визначення сутності конституції та їх порівняльно-правовий аналіз.
21. Установча та регулятивна функції конституції та їх особливості.
22. Обмежувальна функція конституції.
23. Ідеологічна (світоглядна) функція конституції.
24. Програмний характер конституції.
25. Головні етапи розвитку конституційного права України.
26. Політичні відносини як предмет конституційного права.
27. Метод конституційного права України та його особливості.
28. Класифікація конституційно-правових норм за різними критеріями та їх загальна характеристика.
29. Види конституційно-правових інститутів та їх загальна характеристика.
30. Конституційно-правові відносини та їх особливості.
31. Специфічні суб'єкти конституційно-правових відносин та їх загальна характеристика.

32. Колективні та індивідуальні суб'єкти конституційно-правових відносин.
33. Український народ як суб'єкт конституційного права України.
34. Специфічні джерела конституційного права України (Декларація про державний суверенітет України, Акт проголошення незалежності України, Конституційний договір).
35. Громадянство України: порядок його набуття і припинення.
36. Становлення та розвиток інституту громадянства.
37. Право на громадянство – одне з основних прав людини.
38. Поняття і принципи громадянства України.
39. Юридичні підстави припинення громадянства України.
40. Сучасні тенденції правового регулювання інституту громадянства.
41. Правові підстави набуття дітьми громадянства України.
42. Громадянство і національність.
43. Соціально-економічні права іноземців та осіб без громадянства в Україні та гарантії їх реалізації.
44. Особливості правового статусу біженців.
45. Проблеми в'їзду в Україну та виїзду з України іноземців та осіб без громадянства.
46. Відповідальність іноземців, осіб без громадянства та біженців за порушення законодавства України.
47. Розвиток українського конституціоналізму.
48. Конституційна реформа 2004 р. і причини її скасування.
49. Складові українського конституціоналізму.
50. Конституція України як головний закон суспільства і держави.
51. Основні тенденції сучасного становлення українського конституціоналізму.
52. Порядок внесення змін до Конституції України.
53. Практика Конституційного Суду України з питань реформування Основного Закону України.
54. Причини прийняття Конституції України 1996 р.
55. Фактори, що впливають на реалізацію Конституції України.
56. Конституційний лад України та його співвідношення з державним ладом.
57. Співвідношення конституційного ладу з його засадами.
58. Базові цінності, які закріплюються в Конституції України.
59. Значення Акта проголошення незалежності України та Декларації про державний суверенітет України для побудови суверенної та незалежної держави.
60. Захист державного суверенітету в Конституції України.
61. Гарантії державного суверенітету України.
62. Міжнародно-правові аспекти засад конституційного ладу України.
63. Україна як нейтральна держава.

64. Позаблоковий статус України – реальність чи міф.
65. Акти міжнародного права України в правовій системі України.
66. Міжнародні договори як частина національного законодавства України.
67. Захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки як найважливіша функція держави.
68. Конституційні засади правового порядку в Україні.
69. Заборона створення і функціонування збройних формувань, не передбачених законом, як конституційний принцип.
70. Економічні гарантії державного суверенітету України.
71. Політичні гарантії державного суверенітету України.
72. Конституційна характеристика України як правової держави.
73. Конституційний принцип верховенства права.
74. Конституційний принцип поділу державної влади.
75. Правове обмеження державної влади як принцип конституційного ладу України.
76. Незалежний та неупереджений суд як ознака правової держави.
77. Забезпечення та захист прав людини як ознака правової держави.
78. Конституційне закріплення України як соціальної держави.
79. Зміст та обсяг соціальних зобов'язань держави.
80. Конституційне регулювання відносин власності в
81. аспекті становлення України як соціальної держави.
82. Економічні основи соціального характеру держави.
83. Конституційний принцип народовладдя як основа
84. демократичного правління.
85. Головні форми безпосередньої демократії та їх зна-
86. чення.
87. Представницька демократія та головні проблеми її функціонування в Україні.
88. Принцип політичної багатоманітності як складова демократичного правління в Україні.
89. Політична та ідеологічна багатоманітність як прояв соціальної свободи.
90. Поняття громадянського суспільства та система його інститутів.
91. Громадянське суспільство як “нічний сторож” держави.
92. Референдуми в системі народовладдя.
93. Соціально-політичні передумови виникнення референдумів як інституту безпосередньої демократії.
94. Види референдумів.
95. Консультативні та імперативні референдуми.
96. Становлення законодавства про референдуми в Україні.
97. Особливості проведення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою.

98. Поняття і види місцевих референдумів, основні засади їх організації та проведення.
99. Конституційний Суд України і референдний процес.
100. Вибори в системі народовладдя.
101. Охарактеризуйте правовий статус «Закордонних українців»